Torsten Andersson: Uppbrott i 60-talet

När Torsten Andersson, år 1962, målade "Källan I" och "Källan II" samt detta landskap med en röd solskiva fritt hängande ovanför den fett uppspacklade vegetationen, precis som källornas vattenspeglar varit lösa, svartmålade plankbitar under liknande landskap, så var det ett definitivt uppbrott från det konkretistiska måleri som han brottats med under 50-talet. Han hade visserligen redan närmat sig naturen i form av några självporträtt och några bilder av trädkronor som liknade självporträtten. Här fick dock den tuktade formen ge vika för en stark upplevelse av ett frodigt och otyglat växande. Dock dröjde sig strängheten kvar i de monokroma träbitarna.

I dessa målningar utmanade Torsten Andersson en klassisk problemställning i 1900-talets måleri: Hur långt kan tecknet avlägsna sig från det betecknade utan att berättelsen går förlorad? Skulle med andra ord han själv och hans betraktare vara beredda att acceptera den röda trä-

biten som en solskiva och de svarta som källans vattenspegel? För drygt fyrtio år sedan var detta föremål för en intensiv diskussion, inte minst bland hans kollegor. Idag förefaller dessa målningar som klassiskt avklarnade vittnesbörd från en tid som sökte nya möjligheter att skildra upplevelsen av ett landskap. Den oförutfattade kraft med vilken han grep sig an vegetationen får den att kännas lika frisk idag som när den målades.

Torsten Andersson slog sig emellertid inte till ro med den upplevelsen. Han fortsatte att driva sina tecken allt längre bort från de uppenbara likheterna En fullständig upptagenhet av måleriet som en möjlighet att säga något som aldrig tidigare sagts hindrade honom från att förlita sig på några likheter överhuvudtaget.

Så kom han så småningom fram till att måla "skulpturer" som inte fanns någon annanstans än i de målningar som föreställer dem. Helt fångad av den paradoxen har han kommit att utföra några av det sena 1900-talets mest intressanta och vackraste målningar och de blir bara fler in på det nya seklet. På vägen fram till dessa målningar föreligger det tidiga 60-talets bilder som djärva och skimrande uppbrott.

Opublicerad, 2005